

ՎԵՐԱՅՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

Վերահսկողության օբյեկտները՝ Արմավիրի մարզի տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, ներառյալ՝ դրանց ենթակա հիմնարկներ, համայնքի ենթակայությամբ գործող համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններ և բաժնետիրական ընկերություններ:

Ստուգման կատարման ժամկետը՝ 17.04.2014թ.-26.05.2014թ.

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակահատվածը՝ 2013 թվական և 2014 թվականի 1-ին եռամսյակ:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Արմավիրի մարզի համայնքներում վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով դիտարկման փուլում նախապես մշակված 18 ձևերով մարզի համայնքի ղեկավարներից պահանջվել է տեղեկատվություն համայնքների վերաբերյալ:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել են դիտարկման և ստուգման ընթացքում ուսումնասիրված տվյալները, յուրաքանչյուր համայնքի համար կազմվել է վերահսկողության ամբողջական արձանագրություն:

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Գույքահարկի և հողի հարկի վերաբերյալ

Արմավիրի մարզի համայնքներում գույքահարկի և հողի հարկի բազաներն ուսումնասիրելուց պարզվեց, որ նշված համայնքների 2013թ. բյուջեի հարկային եկամուտների բարձր կատարողականը պայմանավորված է համայնքների կողմից տարեկան բյուջեների ոչ լիարժեք պլանավորմամբ և իրական ապառքների գումարները նախատեսված պլաններում չներառելով, համայնքի ղեկավարները չեն առաջնորդվել «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ կետի ե) ենթակետի պահանջով՝ «Համայնքի ղեկավարի բյուջետային ուղերձը ներառում է պարտքերի կառուցվածքը, դրանց համեմատական վերլուծությունը նախորդ բյուջետային տարվա փաստացի և ընթացիկ բյուջետային տարվա հաշվարկային համապատասխան ցուցանիշների հետ»:

Չնայած համայնքների 2013թ. գույքահարկի և հողի հարկի մուտքերի բարձր կատարողականի, որոնք կատարվել են ի հաշիվ նախորդ տարիների ապառքների, այնուամենայնիվ 2013թ. համար գոյացել են նոր ապառքներ, այսպես՝

Արգավանդ համայնքում 2013թ. բյուջեի հողի հարկի մուտքերը նախատեսված 9,000.0 հազ. դրամի դիմաց փաստացի կազմել է 8,658.1 հազ. դրամ: Հողի հարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշը կազմել է 8,575.5 հազ. դրամ: Հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **2,039.8** հազ. դրամ:

Գույքահարկի գծով համայնքի 2013թ. բյուջեի մուտքերը նախատեսված 1,590.0 հազ. դրամի դիմաց փաստացի կազմել է 2,274.7 հազ. դրամ: Գույքահարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշը կազմել է 3,397.3 հազ. դրամ: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **1,640.7** հազ. դրամ:

Մյասնիկյան համայնքի 2013թ. բյուջեի հողի հարկի մուտքերը նախատեսված 8,765.5 հազ. դրամի դիմաց փաստացի կազմել է 8,837.9 հազ. դրամ: Հողի հարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշը կազմել է 10,140.0 հազ. դրամ, որից 10,065.3 հազ. դրամը

ֆիզիկական անձանց մասով է, իսկ 74.7 հազ. դրամը իրավաբանական անձանց մասով: 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **7,490.7** հազ. դրամ:

Գույքահարկի գծով համայնքի 2013թ. բյուջեի մուտքերը նախատեսված 3,060.0 հազ. դրամի դիմաց նախորդ տարիների ապառքի հաշվին փաստացի կազմել է 4,577.2 հազ. դրամ: Գույքահարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշը կազմել է 7,034.6 հազ. դրամ, որից 6,604.7 հազ. դրամը ֆիզիկական անձանց մասով է, իսկ 429.9 հազ. դրամը իրավաբանական անձանց մասով է: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **1,960.1** հազ. դրամ, որից 1,836.8 հազ. դրամը ֆիզիկական անձանց մասով է, իսկ 123.3 հազ. դրամը իրավաբանական անձանց մասով է:

Մայիսյան համայնքում 2013թ. բյուջեի հողի հարկի մուտքերը նախատեսված 6,700.0 հազ. դրամի դիմաց փաստացի կազմել է 6,707.8 հազ. դրամ: Հողի հարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշը կազմել է 7,881.8 հազ. դրամ: Հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **2,888.0** հազ. դրամ:

Գույքահարկի գծով համայնքի 2013թ. բյուջեի մուտքերը նախատեսված 6,000.0 հազ. դրամի դիմաց փաստացի կազմել է 6,007.7 հազ. դրամ: Գույքահարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշը կազմել է 6,319.7 հազ. դրամ: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **751.1** հազ. դրամ:

Գետաշեն համայնքում 2013թ. բյուջեի հողի հարկի մուտքերը նախատեսված 12,673.1 հազ. դրամի դիմաց փաստացի կազմել է 12,157.4 հազ. դրամ: Հողի հարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշը կազմել է 14,890.1 հազ. դրամ: Հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են 6,748.7 հազ. դրամ: Գույքահարկի գծով համայնքի 2013թ. բյուջեի մուտքերը նախատեսված 2,245.6 հազ. դրամի դիմաց փաստացի կազմել է 3,702.4 հազ. դրամ: Գույքահարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշը կազմել է 3,943.3 հազ. դրամ: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **1,335.6** հազ. դրամ:

Վերլուծելով մնացած համայնքների գույքահարկի և հողի հարկի բազաները, ինչպես նաև հաշվարկային և փաստացի ցուցանիշները պարզվեց՝

Քարակերտ համայնքում գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **964,3** հազ. դրամ: Հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **6,978.7** հազ. դրամ:

Փշատավան համայնքում գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **1,963.2** հազ. դրամ: Հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **3,373.7** հազ. դրամ:

Լեռնագոգ համայնքում գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **545.2** հազ. դրամ: Հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **483.7** հազ. դրամ:

Երվանդաշատ համայնքում գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **141,9** հազ. դրամ: Հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **435,1** հազ. դրամ:

Այգևան համայնքում գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **434.5** հազ. դրամ: Հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **3,812.5** հազ. դրամ:

Արմավիր համայնքում գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **2,648.4** հազ. դրամ: 2013թ. հողի հարկի վճարումներ չկատարած և ապառքներ կամ տույժեր համայնքի բյուջե չվճարված գումարներ չկան:

Հովտամեջ համայնքում հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **1,182.1** հազ. դրամ գումարով: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **417.3** հազ. դրամ:

Գայ համայնքում հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **3,199.5** հազ. դրամ: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **3,855.9** հազ. դրամ:

Ծաղկալանջ համայնքում հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **2,425.2** հազ. դրամ: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **462.9** հազ. դրամ:

Ամբերդ համայնքում հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **816.4** հազ. դրամ: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **318.9** հազ. դրամ:

Ակնալիճ համայնքում հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **1,587.9** հազ. դրամ: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **1,032.0** հազ. դրամ:

Նալբանդյան համայնքում հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **2,091.9** հազ. դրամ: 2013թ.-ին գույքահարկի գծով նոր ապառքներ չեն առաջացել:

Գեղակերտ համայնքում 2013թ.-ին հողի հարկի և գույքահարկի գծով նոր ապառքներ չեն առաջացել:

Դողս համայնքում հողի հարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **1,119.1** հազ. դրամ: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **156.6** հազ. դրամ:

Նոր Կեսարիա համայնքում 2013թ.-ին հողի հարկի գծով նոր ապառքներ չեն առաջացել: Գույքահարկի 2013թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին վերցրած կազմել են **35.1** հազ. դրամ:

Ջրարբի համայնքում 2013թ.-ին հողի հարկի և գույքահարկի գծով նոր ապառքներ չեն առաջացել:

Այսպիսով՝ վերը նշված համայնքներում 2013թ. հողի հարկի գծով առաջացել է **46,673.0** հազ. դրամի ապառք, իսկ գույքահարկի գծով՝ **18,663.7** հազ. դրամի ապառք:

Գույքահարկի և հողի հարկի բազաներից դուրս մնացած օբյեկտների վերաբերյալ

Համայնքներում գործող 10 /Մյասնիկյանում՝ 3, Արգավանդում՝ 4, Գետաշենում՝ 3/ հասարակական օբյեկտների /խանութ/ պատկանող շենք շինությունների գործառնական նշանակությունը փոխված չէ /բնակելի նշանակության է/, որի արդյունքում համայնքի բյուջեն զրկված է լրացուցիչ եկամուտից /գույքահարկից/, ինչպես նաև կադաստրի տարածքային

ստորաբաժանման բազաներում հաշվառված մի քանի կազմակերպություններ՝ խախտելով «Հողի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի, ինչպես նաև, «Գույքահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերի պահանջները, գյուղապետարան չներկայացնելով հողի հարկի և գույքահարկի տարեկան հաշվետվություններ, դուրս են մնացել համայնքի հողի հարկի և գույքահարկի բազաներից չդառնալով համայնքի եկամուտի աղբյուր: Մայիսյան համայնքում մեկ անհատ ձեռներեց/խանութ/ գյուղապետարան չի ներկայացրել հողի հարկի և գույքահարկի տարեկան հաշվետվություններ:

Մի քանի համայնքներում խախտվել է «Գույքահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի պահանջը, որով սահմանվում է շինությունների գույքահարկի դրույքաչափերը՝ մասնավորապես՝ Այգևան համայնքում թվով 4 սեփականատերերից չի պլանավորվել և չի գանձվել համապատասխան գույքահարկ և հողի հարկ՝ գումարով 73.3 հազ. դրամ, Արմավիր համայնքում թվով 3 սեփականատերերից չի պլանավորվել և չի գանձվել գույքահարկ, որը կազմում է 192.0 հազ. դրամ: Քարակերտ համայնքում 2013-2014թթ. հաշվետու ժամանակահատվածում գույքահարկի մասով թվով 14 սեփականատերերից չի պլանավորվել և չի գանձվել համապատասխան գույքահարկ, որոնց գույքի կադաստրային արժեքը գերազանցել է 3մլն. դրամը:

ՀՀ կառավարության 2009թ. հոկտեմբերի 6-ի որոշմամբ Մայիսյան համայնքին է փոխանցվել նախկին Մեծամոր ավանի այգեգործական ընկերության 1670 ֆիզիկական անձանց կողմից օգտագործվող 88.06հա հողատարածքը: Մինչ այսօր այդ հողերից պետական գրանցում են ստացել և համայնքի բյուջեի հողի հարկատու են դարձել մոտ 80 ֆիզիկական անձանց պատկանող 4.3հա հող: Այսինքն ապօրինի օգտագործվում է 83.76հա հողատարածք: Գյուղապետարանի կողմից առաջացած խնդրի լուծման դժվարությունը պատճառաբանվում է նրանով, որ սկզբնական շրջանում այգեգործական ընկերության անդամները իրենց պատկանող հողերը առանց գրանցման վաճառել են մեկ այլ անձնավորության, որոնք կամ գտնվում են հանրապետությունից դուրս կամ մահացած են, որը խոչընդոտ է հանդիսանում պետական գրանցում կատարելուն: Ավելին, նշված հողատեսքերի վրա կան շենք-շինություններ, որոնք նույնպես պետական գրանցում չեն ստացել համապատասխան մարմինների կողմից և չեն դարձել համայնքի բյուջեի գույքահարկ վճարողներ: «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 38-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ կետերի համաձայն՝ համայնքի ղեկավարը հողօգտագործման բնագավառում իրականացնում է հետևյալ պարտադիր լիազորությունները.

- օրենքով սահմանված կարգով վերահսկողություն է իրականացնում համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող հողերի նպատակային օգտագործման, հողօգտագործողների կողմից հողային օրենսդրության պահանջների պահպանման նկատմամբ.
- օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով կանխարգելում, կասեցնում և վերացնում է ապօրինի հողօգտագործումները:

Սակայն համայնքի ղեկավարի կողմից այդ ուղղությամբ կատարված աշխատանքները բավարար չեն, որի արդյունքում համայնքի բյուջեն զրկվել է որոշակի սեփական եկամուտներից՝ հողի հարկից և գույքահարկից:

Տեղական տուրքերի վերաբերյալ

Համաձայն «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի, այն է՝ «Տեղական տուրքը տեղական ինքնակառավարման մարմինների՝ օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման դիմաց սույն օրենքով սահմանված կարգով և չափով համայնքի բյուջե գանձվող պարտադիր գանձույթ է», ինչպես նաև հաշվի առնելով համայնքի ավագանու կողմից սահմանված տեղական տուրքերի դրույքաչափերը և «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի պահանջը այն է՝ «Տեղական տուրք և (կամ) վճար գանձող մարմինների պաշտոնատար անձինք տեղական տուրքի կամ վճարի հաշվարկն իրականացնում և տեղական տուրքը կամ վճարը գանձում են նախքան այդ լիազորությունների կամ գործողությունների իրականացումը՝ ելնելով սույն օրենքին համապատասխան սահմանված տեղական տուրքի կամ վճարի դրույքաչափերից», ստուգող հանձնաժողովի պահանջով կատարվել է տեղական տուրք վճարողների գույքագրում և հաշվառում, որի արդյունքում պարզվել է, որ համայնքներում հաշվառումից դուրս մնացած և առանց թույլտվության աշխատող տեղական տուրք վճարողների 2013թ. և 2014թ. համար համայնքների բյուջեներ չվճարված տեղական տուրքերի գումարը, մասնավորապես՝

Այսանիկյան համայնքում հաշվառված ոգելից խմիչք և ծխախոտ վաճառող օբյեկտների համայնքի բյուջե չվճարած գումարը նախորդ տարվա չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է 245.0 հազ. դրամ, այդ թվում 2013թ.՝ 100.0 հազ. դրամ, 2014թ.՝ 145.0 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում տեղադրված արտաքին գովազդի 8 քմ վահանակների համար չկար տեղադրման թույլտվություն և համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարվա չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է 60.0 հազ. դրամ:

Այսպիսով՝ համայնքի բյուջե չվճարված տեղական տուրքերի գումարը կազմել է **305.0** հազ. դրամ:

Քարակերտ համայնքում ոգելից խմիչքի և ծխախոտի վաճառքի թույլտվությունների մասով համայնքի բյուջե չի հավաքագրվել 55.5 հազ. դրամի չափով և սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազերի վաճառքի թույլտվության գումար 450.0 հազ. դրամի չափով: Այսպիսով՝ համայնքի բյուջե չվճարված տեղական տուրքերի գումարը կազմել է **505.5** հազ. դրամ:

Վերլուծելով մնացած համայնքներում հաշվառումից դուրս մնացած և առանց թույլտվության աշխատող տեղական տուրք վճարողների ցուցանիշները պարզվեց՝

Փշատավան համայնքում չվճարված տեղական տուրքերի գումարը կազմել է **36,0** հազ. դրամ, **Լեռնագոգ** համայնքում **97.0** հազ. դրամ, **Արգավանդ** համայնքում՝ **206.8** հազ. դրամ, **Գետաշեն** համայնքում՝ **61.0** հազ. դրամ, **Մայիսյան** համայնքում՝ **168.0** հազ. դրամ, **Ակնալիճ** համայնքում՝ **126.0** հազ. դրամ, **Ամբերդ** համայնքում՝ **78.0** հազ. դրամ, **Ծաղկալանջ** համայնքում՝ **112.0** հազ. դրամ, **Գայ** համայնքում՝ **72.0** հազ. դրամ, **Հովտամեջ** համայնքում՝ **20.0** հազ. դրամ, **Արմավիր** համայնքում՝ **292.5** հազ. դրամ, **Այգևան** համայնքում՝ **60.0** հազ. դրամ:

Ջրարբի համայնքում 2014թ.-ին ելակետային 570.0 հազ. դրամի դիմաց տարեկան բյուջեով նախատեսվել է 250.0 հազ. դրամ, 1-ին եռամսյակի ընթացքում տեղական վճարներ չեն գանձվել:

Նոր Կեսարիա համայնքում 2014թ.-ին տարեկան բյուջեով նախատեսվել է 96.0 հազ. դրամ, 1-ին եռամսյակի ընթացքում տեղական վճարներ չեն գանձվել:

Դողս համայնքում 2014թ.-ին տարեկան բյուջեով նախատեսվել է 210.0 հազ. դրամ, 1-ին եռամսյակի ընթացքում տեղական վճարներ չեն գանձվել:

Նալբանդյան համայնքում 2014թ.-ին տարեկան բյուջեով նախատեսվել է 300.0 հազ. դրամ, 1-ին եռամսյակի ընթացքում տեղական վճարներ չեն գանձվել:

Այսպիսով՝ վերը նշված համայնքներում հաշվառումից դուրս մնացած և առանց թույլտվության աշխատող տեղական տուրք վճարողների 2013թ և 2014թ. համար համայնքի բյուջե չվճարված տեղական տուրքի գումարը կազմել է **2,139.8 հազ. դրամ:**

Հողերի, գույքի վարձակալություն և օտարում

Մյասնիկյան համայնքում 2013-2014թ. գործել է համայնքի սեփականություն հանդիսացող 14.9հա գյուղ նշանակության վարելահողերի 9 պայմանագիր՝ 73.0 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով և 200քմ արտադրական նշանակության հող՝ 660.0 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով:

Համայնքի կողմից վարձակալությամբ տրված հողերի վարձավճարների գծով ապառքը առ 07.05.2014թ. կազմել է **301.2 հազ. դրամ:**

Մայիսյան համայնքում 2013-2014թթ. գործել է 13.3հա գյուղ նշանակության վարելահողերի 3 պայմանագիր՝ 187.0 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով և 400քմ բնակավայրի նշանակության հող 12.4 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով:

2014թ. օտարվել է 0.8հա գյուղ. նշանակության այլ հողատեսք՝ 68.9 հազ. դրամով:

Քարակերտ համայնքի գյուղապետարանի շենքում 50քմ տարածք է հատկացվել «Հայաստանի մանուկների հիմնադրամ» ՀԿ-ին առանց համապատասխան վարձակալական պայմանագրի:

Փշատավան համայնքում վարձակալության է տրվել 200քմ հողատարածք՝ ամսեկան 45,0 հազ. դրամ գումարով: 2014թ. մայիսի 1-ի դրությամբ համայնքի բյուջե չի վճարվել նշված պայմանագրով նախատեսված վարձավճար՝ **320.0** հազ. դրամ:

Լեռնագոգ համայնքում վարձակալական պայմանագրով տրված 4,81 հա արտադրական նշանակության ընդերքօգտագործման հողատարածքի վարձակալության չվճարած գումարը կազմում է **501.5** հազ.դրամ:

Այգևան համայնքի գյուղապետարանի շենքում 12 քմ տարածք է հատկացվել <<Արմավիր>> ՋՕԸ-ին առանց համապատասխան վարձակալական պայմանագրի:

Հովտամեջ համայնքում 25.04.2014թ.-ի դրությամբ հողերի վարձավճարների գծով ապառքը կազմել է **25.0** հազ. դրամ:

Գայ համայնքում 01.04.2014թ.-ի դրությամբ համայնքի սեփականություն հանդիսացող հողերի վարձավճարների գծով ապառքը կազմել է **2,202.8** հազ. դրամ:

Ծաղկալանջ 22.05.2014թ.-ի դրությամբ համայնքի սեփականություն հանդիսացող հողերի վարձավճարների գծով ապառքը կազմել է **732.0** հազ. դրամ:

Ամբերդ 2013-2014թթ. գործել է 10.1հա գյուղատնտեսական նշանակության վարելահողերի վարձակալության պայմանագրեր՝ 241.4 հազ. դրամ տարեկան

վարձավճարով: 01.04.2014թ. դրությամբ վարձավճարների գծով ապառքը կազմել է **282.7** հազ. դրամ:

Ակնալիճ համայնքում գործել է 57.3հա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի վարձակալության պայմանագրեր, որից 20.4 հա վարելահողեր վարձակալության են հանձնվել 27 պայմանագրերով:

25.04.2014թ.-ի դրությամբ հողերի վարձավճարների գծով ապառքը կազմել է **425.9** հազ. դրամ,

2013թ.-ին օտարվել է 1,084հա վարելահող՝ 674.4 հազ. դրամ գումարով և 0.27հա բնակավայրի հողեր՝ 1,088.8 հազ. դրամ գումարով: 2014թ.-ին օտարվել է 2,9 հա վարելահող՝ 554.8 հազ. դրամ գումարով և 0.05 հա բնակավայրի հողեր՝ 180.2 հազ. դրամ գումարով:

Գետաշեն համայնքում 2013-2014թթ. գործել է 139.1 հա գյուղ նշանակության վարելահողերի 64 պայմանագիր՝ 2,498.6 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով:

Համայնքի կողմից վարձակալությամբ տրված հողերի վարձավճարների գծով ապառքը առ 22.05.2014թ. կազմել է **1,713.4** հազ. դրամ:

Արգավանդ համայնքում 2013թ օտարվել է 6.8հա գյուղատնտեսական նշանակության հող՝ 11,660.0 հազ. դրամով, որից 5.238 հա գյուղ նշանակության վարելահող՝ 11,550.0 հազ. դրամով և 1,5հա գյուղ. նշանակության այլ հողատեսք՝ 110.0 հազ. դրամով:

2013-2014թթ. գործել է 143.6 հա գյուղ նշանակության հողերի 171 պայմանագիր՝ 1,983.3 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով և 81.8 հա ջրային նշանակության լճերի վարձակալության 10 պայմանագիր՝ 1,113.5 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով:

Համայնքի կողմից վարձակալությամբ տրված հողերի վարձավճարների գծով ապառքն առ 17.04.2014թ. կազմել է **600.8** հազ. դրամ:

Արգավանդի գյուղապետարանը չի առաջնորդվել ՀՀ կառավարության 18.05.2006թ. թիվ 731-Ն և թիվ 912-Ն որոշումներով և համայնքի տարածքում գտնվող ինքնակամ կառուցված թվով 3 շինությունները /երկու խանութներ կառուցված են համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողի վրա և ֆիզիկական անձին պատկանող հողամասի վրա կառուցված մեկ ատամնաբուժարան/ առ այսօր չեն օրինականացվել, որոնց օրինականացման դեպքում, կիրառելով ՀՀ կառավարության 17.04.2003թ. 470-Ն և 18.05.2006թ. 912-Ն որոշումներով սահմանված գործակիցները, համայնքի բյուջեն կունենա **795.4** հազ. դրամի եկամուտ:

Նալբանդյան համայնքում 25.04.2014թ.-ի դրությամբ վարձակալությամբ օգտագործման տրվել է 16.4 հա գյուղ. նշանակության հողեր: 25.04.2014թ. դրությամբ հողի վարձավճարների գծով ապառքը կազմում է **458.5** հազ. դրամ:

Գեղակերտ համայնքում 06.05.14թ-ի դրությամբ արտադրական նշանակության հողի վարձավճարների գծով ապառքը և տույժը կազմում է **499.7** հազ դրամ:

Դողս համայնքում 22.05.2014թ.-ի դրությամբ համայնքի սեփականություն համարվող հողերից 29 պայմանագրերով վարձակալության է տրվել 11.028 հա գյուղ նշանակության հող, տարեկան 419.6 հազ. դրամ վարձավճարով:

27.05.2014թ.-ի դրությամբ վարձակալությամբ տրված հողի վարձավճարների գծով ապառքը տույժերի հետ միասին կազմում է **351.3** հազ. դրամ:

Նոր Կեսարիա համայնքում 21.05.14թ-ի դրությամբ օգտագործման վարձակալության է տրվել 489.38 հա գյուղ նշանակության հողերի թվով 233 պայմանագիր՝ 9,270.0 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով: 21.05.14թ-ի դրությամբ հողերի վարձավճարների գծով ապառքը և տույժը կազմում է **14,529.3** հազ. դրամ:

Ջրարբի համայնքում 22.05.2014թ.-ի դրությամբ համայնքի սեփականություն համարվող հողերից 27 պայմանագրերով վարձակալության է տրվել 12.84 հա գյուղ նշանակության հողեր՝ 413.9 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով:

22.05.2014թ.-ի դրությամբ վարձակալությամբ տրված հողի վարձավճարների գծով պարտքը տույժերի հետ միասին կազմում է **705.5** հազ. դրամ:

Այսպիսով նշված համայնքներում 2014թ. մայիս ամսվա դրությամբ հողերի վարձակալության վարձավճարների գծով ապառքը կազմել է 23,649.6 հազ. դրամ:

Գնումների վերաբերյալ

Քարակերտ համայնքում 20.08.13թ. կնքվել է արտաքին լուսավորության սարքավորումների գնման պայմանագիր՝ 2,840.5 հազ. դրամ գումարով: Ապրանքների երկկողմանի կնքված և ստորագրված հանձման-ընդունման արձանագրության վրա բացակայում է հանձման-ընդունման ամիս-ամսաթիվը, հանձնված-ընդունված ապրանքների ցանկը և վճարման ենթակա գումարը՝ խախտելով ՀՀ ֆինանսների նախարարի 2013թ. օգոստոսի 6-ի թիվ 673 հրամանի պահանջը և ՀՀ Կառավարության 2011թ. 168-Ն որոշման 120 կետը:

Փշատավան համայնքում 2013-2014թթ. ֆիզիկական անձանց հետ կնքված գնման պայմանագրերի մասով համայնքի կողմից ՀՀ պետական բյուջե պակաս է փոխանցվել 120.1 հազ. դրամ եկամտային հարկ:

Երվանդաշատ համայնքում 13.05.13թ. պոմպ և շարժիչ ձեռք բերելու համար ֆիզիկական անձի հետ կնքվել է գնման պայմանագիր է, սակայն ֆիզիկական անձից հոգուտ ՀՀ պետական բյուջեի պակաս է փոխանցվել **102.0** հազ. դրամ:

28.03.14թ. ջրի պոմպի և շարժիչի գնման պայմանագիր է կնքվել ֆիզիկական անձի հետ՝ 529.0 հազ. դրամ պայմանագրային գումարով: Խախտվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածը՝ գնված առարկան հստակ չի նկարագրվում տեխնիկական բնութագրով:

Այգևան համայնքում 13.09.13թ. ավտոպահեստամասերի գնման պայմանագիր է կնքվել ֆիզիկական անձի հետ 600.0 հազ. դրամ պայմանագրային գումարով: Բացակայում է ապրանքների երկկողմանի կնքված և ստորագրված հանձման-ընդունման արձանագրությունը՝ խախտելով ՀՀ ֆինանսների նախարարի 2013թ. օգոստոսի 6-ի թիվ 673 հրամանի պահանջը:

08.11.13թ. 300.0 հազ. դրամ գումարով կնքվել է համակարգչային տեխնիկայի գնման պայմանագիր, այդ թվում համակարգիչ, մոնիտոր, լարման կարգավորիչ և այլն: Գնված համակարգչի բնութագիրը հստակ չի նկարագրում ապրանքի տեխնիկական չափորոշիչները՝ խախտելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին կետը, այն է՝ «գնման առարկայի բնութագրերը պետք է ամբողջությամբ և հստակ նկարագրեն ձեռքբերվող ապրանքի հատկանիշները՝ բացառելով այլընտրանքային մեկնաբանությունը»:

Մյասնիկյան համայնքում 2013թ. գնումներով գյուղապետարանի շենքի վերանորոգման պայմանագրային գինը կազմել է 7,978.0 հազ. դրամ և ծածկոցի կառուցում՝ 8,450.0 հազ. դրամ:

Գյուղապետարանի շենքի վերանորոգման աշխատանքների համար գնման պայմանագրով նախատեսված է նշված աշխատանքների ավարտման ժամկետը սահմանել 28.06.2013թ., սակայն ավարտված աշխատանքների վերաբերյալ չկա կատարողական ակտ:

Գնման ընթացակարգի արձանագրություններում բացակայում էին ՀՀ կառավարության 10.02.2011թ 168-Ն որոշման 81-րդ, 82-րդ և 84-րդ կետերով սահմանված փաստաթղթերը /նախկինում կատարած աշխատանքերը հավաստող փաստաթղթերը, «Տեխնիկական միջոցներ» որակավորման չափանիշներով սահմանված փաստաթղթերը և աշխատանքային ռեսուրսների առկայությունը հիմնավորող փաստաթղթերը/:

Քարակերտ համայնքի թվով 2 մանկապարտեզների համար անհրաժեշտ սննդամթերքի ձեռքբերման համար կնքվել են պայմանագրեր՝ 2013թ-ին 3,751.0 հազ. դրամ և 2014թ-ին 4,580.0 հազ. դրամ գումարներով:

Լեռնագոգ համայնքում մանկապարտեզի համար անհրաժեշտ սննդամթերքի ձեռքբերման համար կնքվել են պայմանագրեր՝ 2013թ-ին 2,306.4 հազ. դրամ և 2014թ-ին 2,586.1 հազ. դրամ գումարներով:

Համաձայն «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի մանկապարտեզները հանդիսանում են պատվիրատուներ և մանկապարտեզների կարիքների համար գնման գործընթացներ կազմակերպելու համար յուրաքանչյուր տնօրենի հրամանով ձևավորվում են գնման ընթացակարգը գնահատող հանձնաժողովներ: Համաձայն ՀՀ կառավարության 2011թ-ի փետրվարի 10-ի N 168-Ն որոշման 35.1 կետի՝ մինչև գնումների հրավերի հաստատումը, գնահատող հանձնաժողովը պարտավոր է ուսումնասիրել ՀՀ համապատասխան շուկաները և կազմել գրավոր երաշխավորություն տվյալ հրավերի շրջանակում իրականացվելիք գնումների շուկայական գների մասին՝ կցելով մանրամասն բացատրագիր նախահաշվային գնի ու շուկայական գնի համեմատության վերաբերյալ և ուսումնասիրությունը հիմնավորող փաստաթղթերը, որը և գնահատող հանձնաժողովները չեն իրականացրել:

Տրանսպորտային սարքավորումների ձեռքբերման վերաբերյալ

Գեղակերտ համայնքի բյուջեի «Տրանսպորտային սարքավորումների ձեռքբերում» հոդվածով 2013թ-ին նախատեսվել է 11,300.0հազ. դրամի ծախս: 19.04.2013թ-ին Գեղակերտի գյուղապետարանը «Մուրան» ՍՊԸ-ից ձեռք է բերել 2013թ-ի արտադրության **Nissan Sentra 1.8 SL** մակնիշի ավտոմեքենա, որի դիմաց վճարվել է 11,300.0հազ. դրամ:

Նոր Կեսարիա համայնքի բյուջեի «Տրանսպորտային սարքավորումների ձեռքբերում» հոդվածով 2013թ-ին նախատեսվել է 5,000.0 հազ. դրամի ծախս: 14.05.2013թ-ին Նոր Կեսարիայի գյուղապետարանը ձեռք է բերել 2008թ-ի արտադրության **Hundai Elantra 1.6** մակնիշի ավտոմեքենա, որի դիմաց վճարվել է 4,994.9հազ. դրամ, նույն թվում 454.0 հազ.դրամի հարկերը:

Մայիսյան համայնքում 2013թ. ձեռք է բերվել 2013թ. արտադրության «**ՎԱՋ 21214**» մակնիշի ավտոմեքենա՝ 5,500.0 հազ. դրամ գումարով:

Գայ համայնքում 2013թ. ձեռք է բերվել «TOYOTA RUNNER» մակնիշի ավտոմեքենա՝ 14,950.0 հազ. դրամով:

Ջրի վարձավճարների վերաբերյալ

Քարակերտ համայնքի ավագանու որոշումներով հաստատված 2013-2014թթ. տեղական տուրքերի և վճարների համար սահմանված դրույքաչափերի համաձայն ջրի վարձավճարը կազմում է մեկ անձը՝ ամսական 100 դրամ, իսկ 1 խոշոր-եղջերավոր անասունի համար՝ ամսական 200 դրամ: 2013թ. համայնքի բյուջե ջրի վարձավճար մուտքագրվել է 1,071.8 հազ. դրամ, իսկ 2014թ. մայիսի 1-ի դրությամբ՝ 558.0 հազ. դրամ: 01.05.2014թ. դրությամբ համայնքի բյուջե ջրի վարձավճարի մասով պակաս է մուտքագրվել **7,075.2** հազ. դրամ:

24.10.13թ. «Նոր Ակունք» ՓԲԸ-ը դիմել է Քարակերտ համայնքի ղեկավարին 6,000.0 հազ. դրամ նպատակային հատկացում ստանալու խնդրանքով, նշելով նաև, որ վերջինիս կողմից էլ ներդրվելու է 20,000.0 հազ. դրամ համայնքում դիտահորեր և ջրաչափեր տեղադրելու համար: 22.10.13թ. ավագանու թիվ 41 որոշումով 2,020.0 հազ. դրամ դրամաշնորհ է հատկացվել «Նոր Ակունք» ՓԲԸ-ին՝ համայնքում խմելաջրի ցանցի բաժանորդներին դիտահորեր և ջրաչափեր տեղադրելու և դրանց հետագա շահագործումն իրականացնելու համար, որը 08.11.13թ. ամրագրվել է երկկողմանի համաձայնագրով մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ը: Սակայն 01.05.2014թ. դրությամբ նշված աշխատանքները ավարտին չեն հասցվել և համայնքում առկա 7 եռահարկ շենքերում ջրաչափեր չեն տեղադրվել:

Փշատավան համայնքի ավագանու որոշումներով հաստատված տեղական տուրքերի և վճարների համար սահմանված դրույքաչափերի համաձայն ջրի վարձավճարը կազմում է մեկ տնտեսությունից՝ ամսական 750 ՀՀ դրամ: 2013թ. համայնքի բյուջե ջրի վարձավճար մուտքագրվել է 412.2 հազ. դրամ, իսկ 2014թ. մայիսի 1-ի դրությամբ՝ 37.5 հազ. դրամ: Այսինքն 01.05.2014թ. դրությամբ համայնքի բյուջե ջրի վարձավճարի մասով պակաս է մուտքագրվել **4,017.3** հազ. դրամ:

Այսպիսով վերը նշված համայնքներում ջրի վարձավճարները համայնքային բյուջեներ պակաս են հավաքագրվել 11,092.5 հազ. դրամով:

Աղբահանություն և սանիտարական մաքրման վերաբերյալ

Քարակերտ համայնքի 2012թ. թիվ 34-Ն և 2013թ. թիվ 46-Ն ավագանու որոշումներով հաստատված 2013-2014թթ. տեղական տուրքերի և վճարների համար սահմանված դրույքաչափերի համաձայն աղբահանության համար գանձվում է մեկ ընտանիքից՝ ամսական 300 դրամ: 2013թ. համայնքի բյուջե աղբահանության վճար մուտքագրվել է 1,855.5 հազ. դրամ, իսկ 2014թ. մայիսի 1-ի դրությամբ՝ 496.6 հազ. դրամ: 01.05.14թ. դրությամբ աղբահանության մասով համայնքի բյուջե պակաս է մուտքագրվել **140.4** հազ. դրամ:

Երվանդաշատ համայնքի աղբահանության աշխատանքների իրականացման համար 08.01.13թ. և 08.01.14թ. կնքվել են պայմանագրեր ֆիզիկական անձի հետ: Համայնքի կողմից վերը նշված պայմանագրերի հիմա վրա եկամտային հարկի մասով 2013թ. ՀՀ պետական բյուջե պակաս է փոխանցվել **140.2** հազ. դրամ, իսկ 2014թ.-ին՝ **76.1** հազ. դրամ:

Այգևան համայնքի ավագանու որոշումներով հաստատված տեղական տուրքերի և վճարների համար սահմանված դրույքաչափերի համաձայն աղբահանության համար բնակիչներից գանձվելիք գումար նախատեսված չէ: Համայնքի կողմից վարորդի հետ կնքված պայմանագրի մասով 2013թ. դեկտեմբեր ամսին չի փոխանցվել եկամտային հարկ **19.4** հազ. դրամը:

Արմավիր համայնքի ավագանու որոշումով հաստատված 2014թ. տեղական տուրքերի և վճարների համար սահմանված դրույքաչափերի համաձայն աղբահանության համար գանձվում է մեկ անձից ամսական 100 ՀՀ դրամ, սակայն 2014թ. հաշվետու ժամանակահատվածում համայնքի բյուջե աղբահանության վճար չի մուտքագրվել **1,378.0** հազ. դրամի չափով:

Աղբահանության իրականացման համար ֆիզիկական անձին գումար է փոխանցվել 140.0 հազ. դրամ, սակայն ՀՀ պետական բյուջե չի փոխանցել **34.5 հազ. դրամ** եկամտային հարկ:

Հովտամեջ համայնքի ավագանու կողմից 2013-2014թթ. ընթացքում աղբահանության վճարների դրույքաչափ չի սահմանվել: Խախտվել է «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի պահանջները:

2013-2014թթ.-ի ընթացքում **Ծաղկալանջի** գյուղապետարանը աղբահանության համար վճարներ չի սահմանել: Խախտվել է «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածը:

Ամբերդ համայնքի ավագանու որոշումների համաձայն 2013-2014թթ.-ի ընթացքում սահմանվել է համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց գանձվող վճարների դրույքաչափերը: Որոշումներով աղբահանության համար սահմանվել է մեկ տարվա համար տնտեսությունը 1500 դրամ: 2013թ.-ի բյուջեով աղբահանության համար նախատեսվել է 300.0 հազ. դրամ, փաստացի գանձվել է 231.8 հազ. դրամ, 2014թ.-ին նախատեսվել է 300.0 հազ. դրամ, փաստացի 01.04.2014թ.-ի դրությամբ գումար չի գանձվել:

Ակնալիճ համայնքի ավագանու որոշումների համաձայն համայնքում սահմանվել է 2013-2014թթ.-ի ընթացքում համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց գանձվող վճարների դրույքաչափերը: Որոշումներով աղբահանության համար սահմանվել է՝ երկու շնչից բաղկացած ընտանիքների համար տարեկան մեկ հազար դրամ, երեք և ավելի շնչից բաղկացած ընտանիքների համար՝ երկու հազար դրամ: 2013թ.-ի բյուջեով աղբահանության համար նախատեսվել է 750.0 հազ. դրամ, փաստացի գանձվել է 669.0 հազ. դրամ, 2014թ.-ին նախատեսվել է 710.0 հազ. դրամ, փաստացի 01.04.2014թ.-ի դրությամբ գանձվել է 239.0 հազ. դրամ:

Համաձայն «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին կետի՝ աղբը տեղադրվում է օրենսդրությամբ սահմանված կարգով արտոնագրված աղբավայրերում կամ ենթարկվում է վերամշակման, սակայն Քարակերտ, Այգևան և Արմավիր համայնքում խախտվել են վերը նշված օրենքով սահմանված պահանջները:

Հովտամեջ, Ծաղկալանջ, Ամբերդ և Ակնալիճ համայնքներում աղբահանության վճարների դրույքաչափերը սահմանելիս խախտվել են «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները:

Այսպիսով վերը նշված համայնքներում աղբահանության վճարները համայնքային բյուջեներ պակաս են հավաքագրվել 1,518.4 հազ. դրամով:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ունենալով հողի հարկի և գույքահարկի գծով ապառքներ՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինները հաշվի չեն առել «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ կետի ե) ենթակետի պահանջը, 2013թ. բյուջեները պլանավորելուց չեն ներկայացրել հողի հարկի և գույքահարկի ապառքների կառուցվածքը և չեն կատարել դրանց համեմատական վերլուծություն: 2013թթ. հողի հարկի գծով առաջացել է **46,673.0** հազ. դրամի, իսկ գույքահարկի գծով՝ **18,663.7** հազ. դրամի ապառք:

2. Մարզի առանձին համայնքների կողմից հողի հարկի և գույքահարկի բազաներից դուրս են մնացել կազմակերպություններ, որոնց հողի և գույքահարկի գումարը կազմում է 265.3 հազ. դրամ, բացի այդ թվով 10 հասարակական օբյեկտների /խանութ/ պատկանող շենք, շինությունների գործառնական նշանակությունը փոխված չէ /բնակելի նշանակության է/, որի արդյունքում համայնքի բյուջեն զրկված է լրացուցիչ եկամուտից, /գույքահարկից/, ինչպես նաև Մայիսյան համայնքում 83.76հա հողատարածք, որոնց վրա շենք-շինություններ են կառուցված, պետական գրանցում չեն ստացել համապատասխան մարմինների կողմից և չեն դարձել համայնքի բյուջեի գույքահարկ և հողի հարկ վճարողներ:

3. Մարզի առանձին հողօգտագործողների կողմից խախտվել են պայմանագրային պարտավորությունները, որի դիմաց հաշվարկվել և ստուգմամբ արձանագրվել են **23,649.6** հազ. դրամի ապառքի և տույժի գումար, որը ենթակա է վճարման համայնքների բյուջե:

4. Խախտելով «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները մարզի առանձին համայնքներում չի գանձվել **2,139.8** հազ. դրամ տեղական տուրք:

5. Աղբահանության աշխատանքները կատարելիս հաշվի չի առնվել «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջը՝ աղբը տեղադրվում է օրենսդրությամբ սահմանված կարգով արտոնագրված աղբավայրերում կամ ենթարկվում է վերամշակման, իսկ աղբահանության վճարների դրույքաչափերը հաստատելիս հաշվի չեն առնվել «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները:

6. Մարզի առանձին համայնքներում ավագանու որոշմամբ հաստատված դրույքաչափերի համաձայն աղբահանության վարձավճարները պակաս են հավաքագրվել համայնքային բյուջեներ **1,518.4** հազ. դրամի չափով:

7. Ֆիզիկական անձանց հետ աշխատանքային պայմանագրեր կնքելիս ՀՀ պետական բյուջե չի վճարվել **372.2** հազ. դրամ եկամտային հարկ:

8. Մարզի առանձին համայնքներում ավագանու որոշմամբ հաստատված դրույքաչափերի համաձայն ջրի վարձավճարները պակաս է հավաքագրվել համայնքային բյուջեներ **11,092.5** հազ. դրամի չափով:

9. Արգավանդ համայնքում ինքնակամ կառուցված 3 շինությունների օրինականացման դեպքում՝ կիրառելով ՀՀ կառավարության 17.04.2003թ. 470-Ն և 18.05.2006թ. 912-Ն որոշումներով սահմանված գործակիցները, համայնքի բյուջեն կունենա **795.4** հազ. դրամի եկամուտ:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ կառավարությանը

Հաշվի առնելով համայնքների կողմից տարբեր գների և մակնիշների մեքենաների ձեռք բերման փաստերը՝ քննարկել համայնքներին ծառայողական ավտոմեքենաների առանձին չափորոշիչներ հաստատելու մասին հարցը:

ՀՀ Արմավիրի մարզպետին

«ՀՀ Հողային օրենսգրքի» 42-րդ հոդվածի պահանջներին համապատասխան կիրառել իրավասությունները հողերի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ վերահսկողության բնագավառում, ինչպես նաև «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 7.1-րդ գլխի հոդվածների պահանջներին համապատասխան վարչական հսկողություն իրականացնել տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների նկատմամբ:

Միջոցներ ձեռնարկել Մայիսյան համայնքին ՀՀ կառավարության 2009թ. հոկտեմբերի 6-ի որոշմամբ փոխանցված նախկին Մեծամոր ավանի այգեգործական ընկերության մոտ 1590 ֆիզիկական անձանց կողմից օգտագործվող 83.76 հա հողատարածքը և կառուցված շինությունները պետական գրանցում ստանալու ուղղությամբ, որի արդյունքում վերը նշված հողերի և դրանց վրա կառուցված շինությունների սեփականատերերը կդառնան համայնքի բյուջեի հողի հարկի և գույքահարկի վճարողներ և համայնքը չի զրկվի որոշակի սեփական եկամուտներից:

Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ղեկավարներին

1. Համայնքի բյուջեից կատարվող ծախսերը, ըստ հոդվածների, համապատասխանեցնել «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին և ծախսերի կատարումը ապահովել ծախսը հիմնավորող փաստաթղթերի առկայությամբ՝ համաձայն սահմանված կարգի:

2. Գործող օրենքին համապատասխան սահմանել տեղական տուրքերի դրույքաչափերը, միջոցներ ձեռնարկել դրանք ժամանակին գանձելու և համայնքի բյուջե մուտքագրելու ուղղությամբ:

3. Աղբահանությունն իրականացնել «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով, ինչպես նաև աղբահանության վճարների դրույքաչափերը հաստատելիս հաշվի առնել «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի պահանջները:

4. Աղբահանության և ջրի վարձավճարների գանձումների նկատմամբ իրականացնել պատշաճ հսկողություն՝ գանձումներն իրականացնելով ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

5. Համայնքի բյուջեի ծախսերի արդյունավետ իրականացումը, համայնքի կարիքների համար ապրանքների գնումը, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռք բերումը կատարել «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան:

6. Միջոցներ ձեռնարկել հողի հարկի և գույքահարկի բազաները ճշտելու, պլանային ցուցանիշները (տարեկան հաշվարկներ և ապառքներ) ճիշտ հաշվարկելու և հավաքագրումը ապահովելու ուղղությամբ:

7. Ապահովել համայնքի վարչական տարածքում գտնվող, սակայն հողի հարկի և գույքահարկի բազաներից դուրս մնացած կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց գրանցումը և դրանց կողմից գույքահարկի և հողի հարկի վճարումները համայնքային բյուջեներ, ինչպես նաև միջոցներ ձեռնարկել գույքահարկի և հողի հարկի ապառքների գանձման ուղղությամբ:

8. Հողի վարձակալության վարձավճարների ապառքները, ինչպես նաև պայմանագրերով սահմանված տույժերը գանձել համայնքի բյուջե:

9. Համայնքային և պետական բյուջե վերականգնման ենթակա գումարները ցանկացած գանձապետական եկամտային հաշվին փոխանցելուց հաշվի սկզբում նախապես նշել «96» կոդը:

10. «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) ենթակետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկատվություն՝ ընթացիկ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: